

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук

Силабус навчальної дисципліни
«Історія української культури»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра суспільних наук Одеса, вул. Ольгіївська, 13
Викладач (-і)	К.політ.н., доцент Кулачинський М.М. К.і.н., доцент Подкупко-Дячкова Т.Л. К.і.н., доцент Уварова О.О.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: +38 (048) 723-33-55; +38 (048) 712-31-00 E-mail: kafedra_11@ukr.net Консультації: з 14.00 до 16.00 щочетверга, з 10.00 до 14.00 щосуботи

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни історія української культури від найдавніших часів до сьогодення.

Мета дисципліни: опанування здобувачем вищої освіти знань і формування компетентностей в галузі гуманітарних наук; досягнути вітчизняної культури; орієнтуватися в основних закономірностях культурного розвитку України на тлі особливостей епох і регіонів; розширення світогляду здобувача, розвиток почуття поваги, гордості та шанобливості до вітчизняної історії і культури; вироблення високих суспільних, державних, гуманістичних, духовно-культурних ідеалів, морально-етичних та естетичних критеріїв і принципів життєдіяльності.

Завдання навчальної дисципліни: простежити процеси еволюції населення і держави, розвитку культури на території сучасної України від первісної епохи до сьогодення; збагнути єдність українського етносу у його етнографічній, культурній, мовній, економічній різноманітності; пізнати особливості національної культури українського народу, його духовні цінності, чинники формування, специфіку та сфери реалізації українського менталітету; аналізувати значення традиційної духовної та матеріальної культури.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

культуру України від найдавніших часів до сьогодення; матеріальні та духовні цінності українського народу.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук

вміти:

аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для населення. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України.

оволодіти навичками: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; здатність спілкуватися державною мовою; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; проявляти навички міжособистісної взаємодії; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; прагнення до збереження історико-культурної спадщина; здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі семінарських занять і організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Семінарські заняття: словесні, наочні, практичні; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький;

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Культура – об'єкт наукового дослідження.

Тема 2. Первісна культура: кам'яна доба.

Тема 3. Культура енеоліту, бронзової та залізної доби.

Тема 4. Антична культура на теренах Північного Причорномор'я.

Тема 5. Початки слов'янського культурогенезу на теренах України.

Тема 6. Культура Русі-України.

Тема 7. Культура Галицько-Волинської держави.

Тема 8. Культура на українських землях наприкінці XIV - першій половині XVII ст. Козаччина як культурне явище.

Тема 9. Українська культура Козацько-Гетьманської держави (середина XVII - XVIII ст.)

Тема 10. Культура України (кінець XVIII – поч. XX ст.)

Тема 11. Культурне життя українців в Австро-Угорській імперії.

Тема 12. Культура України за часів Визвольних змагань.

Тема 13. Українська культура у міжвоєнні роки (1920-1930-ті рр.)

Тема 14. Культура України другої половини XX – початку XXI ст.

Тема 15. Культура української діаспори.

Тема 16. Український менталітет.

Тема 17. Українські народні знання, світоглядні уявлення, вірування.

Тема 18. Система традиційних взаємин та поведінки в українському суспільстві. Сімейна обрядовість українців.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук

Тема 19. Традиційне господарство і матеріальна культура українців. Вираз ментальності та етнопсихології в народній матеріальній культурі.

Тема 20. Календарні звичаї українського народу.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації XIX-XX ст. К. : Yakaboo Publishing, 2019. 656 с.
2. Історія та культура України: навчальний посібник / уклад. Дедурін Г. Г., Іванов С. Ю., Чорний І. В. Харків, 2017. 108 с.
3. Історія України: Нац. підручник для мед. ВНЗ IV р.а. Затверджено МОЗ / За ред. В.А. Качкана. К., 2018. 360 с.
4. Історія української культури : національний підручник / В.А. Качкан, О.Б. Величко та ін.; за ред. В.А. Качкана. К.: ВСВ «Медицина», 2021. 368 с.
5. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності = The Gates of Europe: a History of Ukraine / Сергій Плохій ; [пер. з англ. Р. Клочка]. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. 493 с.
6. Подкупко Т.Л. Актуальні проблеми державотворення козацької доби в українському літописанні кінця XVII – початку XVIII ст. *Пріоритетні напрями розвитку суспільних наук у XXI столітті*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Херсон, 16-17 березня 2018 р. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 47-52.
7. Подкупко Т.Л. Соціально-економічне, політичне та військове значення Півдня в державному становленні України середини XVII ст. *Південь України у вітчизняній та європейській історії*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції : [зб. наук. праць] (13-14 верес. 2018 р., м. Одеса). Одеса: Екологія, 2018. С. 76-81.
8. Подкупко Т.Л. Чумацтво як каталізатор розвитку південної України XV-XVIII століття. *Південь України у вітчизняній та європейській історії* = The South of Ukraine in the National and European history: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції : [зб. наук. праць] (17-18 верес. 2020 р., м. Одеса). Одеса: Екологія, 2020. С. 130-136.
9. Уварова О. О. Участь грецьких переселенців у створенні міського середовища та формуванні міської культури Одеси у XIX ст. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Історичні науки*. 2022. Т. 33 (72), № 4. С. 124-130.
10. Уривалкін О. Довідник з історії України: (у 2 томах) Том 1 (з найдавніших часів й до кінця XIX століття). К., 2020. 446 с. Том 2 (з початку XX століття й до сьогодення). К., 2020. 442 с.
11. Шевчук В. Козацька держава як ідея в системі суспільно-політичного мислення XVI–XVIII століть. Кн. 1, 2. К.: Кліо, 2019.

Додаткова:

1. Бойко О. Д. Історія України : Посібник. 5 вид., доп. К. : Академвидав, 2013. 655 с.
2. Історія України: навч.-метод. посіб. для студентів вищ. навч. мед. закл. (денної форми навчання) / уклад. : П. О. Бідзіля, С. С. Дідик. Вид. доопрац. та доп. Запоріжжя : ЗДМУ, 2016. 198 с.
3. Каппелер А. Мала історія України = Kleine Geschichte der Ukraine / Андреас Каппелер; [пер. з нім. О. Блащук]. К.: К.І.С., 2007. 260 с.
4. Колтунов О. Ю., Уварова О.О. Історія української культури : навч. посібник. Одеса : ОНМедУ, 2011. 316 с.
5. Магочій П.-Р. Ілюстрована історія України = Ukraine: An Illustrated History : пер. з англ. / Павло-Роберт Магочій; пер. С. Біленький. – Київ: Критика, 2012. 446 с.
6. Подкупко Т.Л. Спадковість традиції Козацько-гетьманської держави від княжої доби в українському літописанні кінця XVII – початку XVIII ст. *Науковий вісник*. Одеський

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук

національний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. Науки: економіка, політологія, історія. 2012. № 22 (174). С. 275-282.

7. Уварова О. Створення грецьких національно-культурних товариств в Одесі в умовах формування етнополітики в Україні. 1988–1994 рр. *Каразінські читання* (історичні науки) : 65-а міжнародна наукова конференція (м. Харків, 20 квітня 2012 р.) : тези доповідей. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. С. 297-298.

8. Українська мова. Історія України. Історія української культури : Практикум / О. Ю. Колтунов, О.О. Сікорська, О. О. Уварова, О.С.Шаніна, Н.О.Каравацька. Одеса : ОНМедУ, 2012. 360 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації <http://izbornyk.org.ua/>
2. Інститут історії України НАН України <http://history.org.ua/uk>
3. Локальна історія <https://www.youtube.com/@localhistoryUA>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.